

РЕШЕНИЕ

№ 2596

гр. София, 19.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 31.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **1207** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от [Административнопроцесуалния кодекс](#), вр. [чл. 118, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване \(КСО\)](#).

Образувано е по жалба на В. Х. З. срещу Решение № Ц 1040-21-521/16.12.2020г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С.- град, с което е отхвърлена жалбата на З. с вх. № Ц1012-21-1352/03.12.2020 г. и е потвърдено Разпореждане № 214-00-23771-1/22.10.2020 г. на Ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ- С. град.

Релевират се доводи, че обжалвания акт е нищожен, незаконосъобразен, постановен при липса на компетентност, съществено нарушение на административно производствени правила, в противоречие с материално правни разпоредби, несъответствие с целта на закона, както и в противоречие с основни административни принципи, посочени в чл.6, ал.1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 117, ал. 5 от КСО. Нормативно липсвала компетентност на директора на Териториално поделение на НОИ - С.-град, да потвърди Разпореждане № 214-00-23771-1 от 22.10.2020 г.- изцяло или частично, което водило до нищожност на атакуваното решение, в частта, с която се е произнесъл с „ПОТВЪРЖДАВАМ разпореждане № 214-00-2377-1 от 22.10.2020 г...“. Твърди, че след отмяна като незаконосъобразна на заповедта за прекратяване на трудовото й правоотношение, то корелативен ефект имало и възстановяването на правната й сфера, до състояние при което все едно не е съществувала отменената като незаконосъобразна заповед за

прекратяване на трудовото правоотношение. Т.е. същата се ползвала с всички права, с които се ползват работниците и служителите, преставащи възмезден труд. Сочи, че административния орган не е обсъдил в цялост от фактическа и правна страна всички доказателства относими към административната преписка. Жалбоподателят описва хронологично и в табличен вид трудовия си стаж, който отговарял и на осигурителния, като извежда извод, че след 31.12.2001 г. и по конкретно в периода 03.05.2004 г. 05.10.2020 г. няма прекъсване на трудовия стаж, както и че сумарно същият възлиза на 16 години 5 месеца и 2 дни. Пзовава се на Решение № 1257 от 30.01.2019 г. на Върховен административен съд на Република България - Шесто отделение, с което е оставено в сила Решение по административно дело № 8764/2017 по описа на Административен съд София-град, както и на Решение № 12785 от 23.10.2018 г. на Върховен административен съд на Република България - Шесто отделение, по административно дело № 11980/2017 по описа на Административен съд София-град, дотолкова-доколкото касае правен спор между нея и НОИ по болничен лист с причина за неработоспособността „Майчинство“ с № Е20178488534, който е релевантен към трудовия ѝ и осигурителен стаж в периода 09.06.2017 - 19.07.2017 г. Изтъква, че за периода 07.03.2017 г. - 19.07.2017 г. ползвала законоустановен отпуск за бременност и майчинство, за който съдът определя времето на този отпуск за осигурителен стаж по силата на чл. 9, ал. 2, т. 2 от КСО, независимо дали осигурителните вноски са внесени, или дължими, т.е. без значение дали съм в редовно трудово правоотношение, или е уволнена. За същия период, обаче, в противоречие на съдебното тълкуване, според „Справка от регистъра на осигурените лица - социално осигуряване“ за зададен период от м. януари 2017 до м. декември 2017 г., направена през портала за електронни услуги на НОИ към дата 24.11.2020 г. се виждало, че за част от месец май 2017 г., за целия месец юни 2017 г. и за част от месец юли 2017 г. се водила „неосигурено лице“. При отправено запитване към работодателя за причините за това ѝ била предоставена информация, че при извършена контролно-ревизионна дейност от контролните органи на НОИ при работодателя Обединена българска банка АД ([фирма], считано от 05.02.2018 г. обединена, чрез вливане в [фирма]), състояла се на 29.11.2018 - 30.11.2018, с Констативен протокол № КП-5-21-00496326/30.11.2018 на работодателя са дадени Задължителни предписания № ЗД-1-21- 00496375/30.11.2018 да заличи данни, според които считано от датата на възстановяването ѝ на работа 25.05.2017 г. е осигурена за всички осигурителни рискове и да подаде нови, според които от 13.05.2017 г. - 19.07.2017 била неосигурено лице. Счита, че възприетия в България подход при признаване на незаконно уволнение, работодателят да е задължен да осигури незаконно уволненото лице единствено и само за пенсия е в противоречие с нормите на правото на Европейския съюз. Моли съда да издаде решение, с което да уважи жалбата ѝ и да отмени Решение № Ц1040-21-521/16.12.2020 г. на Директора на Териториално поделение на НОИ - С.-град Т. В., като отмени и Разпореждане №214- 00-23771-1 от 22.10.2020 г., в частта, в която неправилно е определен периода за отпускане на парично обезщетение за безработица, както и да бъде прогласена нищожността на Решение № Ц1040-21-521/16.12.2020 г. на Директора на Териториално поделение на НОИ - С.-град, по отношение на потвърждаването на „разпореждане № 214-00-2377-1 от 22.10.2020 г. на длъжностно лице по чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ал. 1, чл. 54б, ал. 1 и чл. 54в, ал. 1 от КСО, в частта относно периода, за който се изплаща ПОБ, като правилно и законосъобразно ”.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призована, се явява лично. З. поддържа жалбата си и моли същата да бъде уважена. Подробни аргументи излага в писмени бележки.

Ответникът по жалбата- Директор ТП на НОП - С. град чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли решението на директора на ТП на НОИ С.- град като правилно и законосъобразно да бъде потвърдено. Претендира юрисконсулско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд– София град, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост, взе предвид становищата на страните и на основание чл. 168, ал. 1 от АПК въз основа на събраните по делото доказателства провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, намери следното:

По допустимостта:

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, за което оспореният административен акт създава задължения, при спазване на срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на Директора на ТП на НОИ– С. град, поради което е процесуално допустима.

От фактическа страна:

На 12.10.2020г. В. Х. З. депозирала заявление вх. № 107-02-3387/12.10.2020 г., чрез Директор на Д„Бюро по труда“ С.- филиал П. с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица по Кодекс за социално осигуряване /КСО/, в което декларира, че правоотношението ѝ с [фирма], ЕИК[ЕИК] е прекратено, считано от 05.10.2020 г. /л.101, 102/. Към заявлението представила заповед №00003/05.10.2020 г. издадена от работодател [фирма], ЕИК[ЕИК], за прекратяване на трудовото ѝ правоотношение, считано от 05.10.2020 г. на основание чл.71, ал.1 от КТ-прекратяване на договора от работодателя без предизвестие /л.103/.

С Разпореждане №214-00-23771-1 от 22.10.2020 г. на за ръководител на осигуряване за безработица ТП на НОИ –С. град на НОИ, на основание чл.54ж, ал.1, във връзка с чл.54а, ал.1, вр.чл.54б, ал.1 и чл.54в, ал.1 от КСО на жалбоподателката е отпуснато парично обезщетение за безработица, считано от 05.10.2020 г. до 04.08.2021 г. в размер на 21.87 лева дневно.

Разпореждане №214-00-23771-1 от 22.10.2020 г. е оспорено по административен ред пред Директора на ТП на НОИ- С. град, който с Решение № Ц 1040-21-521/16.12.2020г. е отхвърлил жалбата на З. с вх. № Ц1012-21-1352/03.12.2020 г. и е потвърдил Разпореждане № 214-00-23771-1/22.10.2020 г. на Ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ- С. град.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка и допълнително представените от страните писмени доказателства.

При горните фактически констатации, настоящият състав на Административен съд – София град прави следните правни изводи:

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство съгласно чл. 118, ал. 1 от КСО е решението на ръководителя на ТП-НОИ С. -град.

По валидността на акта: Съгласно разпоредбата на чл.117, ал.1, т.2, б.“б“ пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу: разпореждания: за отказ или неправилно

определяне, изменение и прекратяване на обезщетенията за безработица. Съгласно чл.117, ал.3 КСО Ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С решението ръководителят на териториалното поделение на Националния осигурителен институт решава въпроса по същество или отменя разпореждането и връща преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореждането. С оглед на това съдът констатира, че обжалвания акт е издаден от материално компетентен орган с надлежно делегирани правомощия, властническото волеизявление е облечено в изискваната от закона форма. Със същия акт е решен спора по същество, като е отхвърлена жалбата на З. и е потвърдено обжалваното по административен ред разпореждане.

Във връзка с довода на жалбоподателя за нищожност на акта, следва да се отбележи, че за валидността на акта съдът следи служебно. Доколкото в специалните закони и в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление. 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум). 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора- т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. 5). Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

В случая съдът не констатира такива пороци в акта, в частта, в която е потвърдено посоченото по- горе разпореждане, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност в тази част.

На следващо място, при издаването на обжалваното решение е спазена предвидената в закона форма, съобразно изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК. Процесното разпореждане е издадено от за ръководител на осигуряване за безработица ТП на НОИ –С. град на НОИ- А. А., ст. експерт по осигуряването ПОБГВ, упълномощена със Заповед № Ц1015-21-45/13.07.2020 г. /л.120, т.16/. При издаването му са спазени административнопроизводствените правила. Обжалвано е по административен ред и в

резултат на проведено производство по чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "б" от КСО е постановено и оспореното решение. В него са изложени фактически и правни изводи. Формулиран е ясен диспозитив. Съдържа информация за реда, срока и органа, пред който подлежи на обжалване. Датирано и подписано е.

В производството по административен контрол за законосъобразност не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, представляващи основание за отмяната му. Въз основа на изложеното не се откриват отменителни основания по чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 от АПК.

Директорът на ТП–НОИ-С. град правилно е приел, че разпореждането е издадено от компетентен административен орган. Разпореждането е обективизирано в изискуемата писмена форма и съответстват на изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК за съдържание и реквизити. В проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, представляващи основание за отмяната му.

По същество жалбата е неоснователна.

Спорът е правен, относно материалната законосъобразност на решението и потвърденото с него разпореждане и конкретно относно периода на паричното обезщетение на жалбоподателя.

Съгласно чл. 54а, ал. 1 КСО право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168; както и не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.

Разпоредбата на чл. 54л от КСО определя, че отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО осигурителите са длъжни периодично да представят в Националната агенция за приходите данни за осигурителен доход и осигурителен стаж за всяко лице поотделно. В чл. 4, ал. 1 от КСО са посочени кои лица са задължително осигурени за риска безработица.

От представените документи и наличната информация в Регистъра на осигурените лица /РОЛ/ длъжностното лице определя, че към датата на прекратяване на правоотношението- 05.10.2020 г., В. З. е осигурявана повече от изискващите се 12 месеца, от последните 18 месеца и има право на ПОБ.

Съгласно чл.54в, ал.1 КСО Паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок, определен според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31 декември 2001 г., както следва:

Осигурителен стаж с осигуряване за безработица за времето след 31 декември 2001 г. (години)	Срок на изплащане на обезщетението (месеци)
до 3 години	4
от 3 години и 1 ден до 7 години	6
от 7 години и 1 ден до 11 години	8
от 11 години и 1 ден до 15 години	10
над 15 години	12

С обжалваното разпореждане № 214-00- 2377-1 от 22.10.2020 г., е отпуснато ПОБ за период от 10 месеца, считано от 05.10.2020 г. до 04.08.2021 г. в размер на 21.87 лв. дневно.

Правилен е извода на административния орган, че за периода от 23.02.2015 г. до 22.11.2015 г. вкл., на жалбоподателката е изплащано ПОБ по реда на чл. 54б, ал. 1 от КСО. Съгласно чл. 9, ал. 2. т. 4 от КСО за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски, се зачита времето, през което лицето е получавало парично обезщетение за безработица - т.е. това е период, който не се използва при преценка на срока, за който се отпуска ПОБ.

За периода от 23.02.2015 г. до 12.05.2017 г. от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК] за жалбоподателката е подадена информация по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО с вид на осигуряване "18" - като за лице, възстановено на работа след влязло в сила Решение № 9585 от 13.07.2016 г. по гр.д. №893/2016 г. по описа на СГС.

Този състав на съда съобрази, че право на парично обезщетение по чл. 54а от КСО имат само лицата, **за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица"**. С нормата на § 1, ал. 1, т. 3 от допълнителните разпоредби (ДР) на КСО е дадена легална дефиниция на понятието "осигурено лице" – физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4 а, ал. 1 от КСО, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Лицето, което започнало трудова дейност по чл. 10, се смята за осигурено и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Изричното включване в тази дефиниция само на лицата по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО сочи, че законодателят не отчита статута на лицата по чл. 9, ал. 3, т. 2 от КСО (в категорията на които попада 3.) като такъв на осигурени лица. Лицата, чието осигуряване е било прекратено поради уволнение, признато след това от съда за незаконно, не са осигурени лица по смисъла на чл. 54а, ал.1 от КСО, ако не са започнали ефективно осъществяване на трудова дейност, и поради това нямат право на предвиденото по тази разпоредба парично обезщетение. Това тълкуване намира опора и в разпоредбата на чл. 9, ал. 5 от КСО, съгласно която осигурителните вноски по чл. 9, ал. 3 от КСО са в размерите за фонд "Пенсии", съответно фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" и за допълнително задължително пенсионно осигуряване и Учителския пенсионен фонд, т. е. не се дължат вноски за фонд "Безработица", и

съответно тези лица не са осигурени за този риск.

Предвид това, за времето, през което В. З. е била без работа поради уволнение, признато за незаконно от съда, от датата на уволнението до възстановяването ѝ на работа дължимите осигурителни вноски са в размерите за фонд "Пенсии" и за допълнително задължително пенсионно осигуряване. Този период се зачита за осигурителен стаж, но незаконно уволнените са изключени от категорията на осигурените лица. Правото на парично обезщетение произтича от осигурителното правоотношение, което пък е налице при започнало упражняване на трудова дейност, каквото в случая липсва. В същия смисъл е константната практика на Върховния административен съд /Решение № 2552 от 20.02.2019 г. на ВАС по адм. д. № 4968/2018 г., VI о., както и решенията по административни дела № 400/2010 г., № 12047/2012 г., № 12298/2014 г., и др./. При това положение, за времето, през което жалбоподателят е бил незаконно уволнен, работодателят като осигурител, не е имал задължението да внася осигуровки за риска "Безработица". Следователно, поради липсата на осигуряване или задължение за осигуряване за посочения по-горе период точно в този фонд, за З. не възниква материалното право на обезщетение по чл. 54а КСО за същия период.

Съдът намира за нужно да отбележи, във връзка с доводите на жалбоподателя, посочени от жалбоподателя, позовавайки се на Решение № 1257 от 30.01.2019 г. на Върховен административен съд на Република България - Шесто отделение, с което е оставено в сила Решение по административно дело № 8764/2017 по описа на Административен съд София-град, както и на Решение № 12785 от 23.10.2018 г. на Върховен административен съд на Република България - Шесто отделение, по административно дело № 11980/2017 по описа на Административен съд София-град, касаещи правен спор между жалбоподателятката и НОИ по болничен лист с причина за неработоспособността „Майчинство“ с № Е20178488534, релевантен към трудовия ѝ и осигурителен стаж в периода 09.06.2017 - 19.07.2017 г., че безспорно, за периода 07.03.2017 г. - 19.07.2017 г. съдът определя времето за осигурителен стаж по силата на чл. 9, ал. 2, т. 2 от КСО. Разликата е, че в процесния казус се касае за осигурителен стаж по чл.9, ал.3, т.2 КСО, а не по чл.9, ал.2, т.2 КСО. Именно в хипотезите на ал.3 изрично законодателят в ал.5 на чл.9 КСО е визирал, че осигурителните вноски по ал. 3 са в размерите за фонд "Пенсии", съответно фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" и за допълнително задължително пенсионно осигуряване и Учителския пенсионен фонд, без да е посочил фонд „Безработица“. Новелата на чл.54, а, ал.1 КСО обаче изиска да са внесени или дължими осигурителни вноски именно в този фонд "Безработица", за да възникне право на ПОБ, което в случая не е налице.

С оглед изложеното, съдът намира, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ е законосъобразно на всички основания по чл. 146 АПК, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 78, ал. 8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 73-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. Х. З., ЕГН-[ЕГН] срещу Решение № Ц 1040-21-521/16.12.2020г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ С.- град, с което е отхвърлена жалбата на З. с вх. № Ц1012-21-1352/03.12.2020 г. и е потвърдено Разпореждане № 214-00-23771-1/22.10.2020 г. на Ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ- С. град.

ОСЪЖДА В. Х. З., ЕГН-[ЕГН], да заплати на ТП на НОИ С.- град сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: